

WADNIEMENSKI

KURIER POLSKI

Grzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-6
Administracja 10-11-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4
z odnośnikiem i przez poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 310 Rok II
GRODNO
środa 11 listopada 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm za tekstem Drobn.
za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz.
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-10
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w na-
głównku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

P **A** **L** **A** **C** **E**
ulica Pocztowa № 4

Dziś druga serja **WALKA O ZATOPIONY SKARB**
Dramat sensacyjno-egzotyczny
W rolach głównych **William Desmond i Helena Chodwich**

Komunikat

G. K. S. „Cresovia” przystępuje w tych dniach do zorganizowania w obrębie klubu, sekcji narciarskiej.

Celem zaznajomienia jaknajszerszych mas społeczeństwa grodzieńskiego zainteresowanych sportowców ze swymi ziemioznawcami, niniejszym mamy zaszczyt zakomunikować:

1) Na podstawie komunikatu prosimy o łaskawe pisemne zgłoszenia (poczta) pod adresem kierownika sekcji tenisowej: Kpt. Szt. Gen. Michalika (Północna 19)

tych wszystkich, którzy reflektują na udział w sekcji jako członkowie i korzystanie z udogodnień, jakie Klub będzie mógł dać. W zgłoszeniach prosimy o dane:

a) imię i nazwisko,
b) zawód,
c) adres dokładny,
d) czy posiada sprzęt narciarski i jaki (marka nart i wiązań) obuwie i t. p.

e) czy już jeździł na nartach lub nie, wzgl. jak długo, gdzie (tereny nizinne czy góryste) czy ma kursa,
f) czy reflektuje na należenie do sekcji narciarskiej

Ankieta ta pozwoli nam zwołać zebranie sekcji w najbliższych dniach, celem ukonstytuowania się kierownictwa i bezwzględnego uruchomienia.

2) Dla informacji podajemy w ogólnych zarysach nasze zamierzenia:

a) opłaty za należenie nie będą przekraczały świadczeń za należenie do sekcji tenisowej,

b) Klub ułatwia członkom nabywanie krajowego sprzętu narciarskiego po b. dogodnych cenach i na raty.

c) Klub organizuje normalne kursy narciarskie dla:

dzieci nie umiejących jeździć, dorosłych początkujących i umiających jeździć.

d) Klub zorganizuje „skiskjörning”

e) w czasie trwania kursów — będą organizowane bliższe i dalsze wycieczki.

f) Po wyszkoleniu zawodników, będą przeprowadzone pokazy i za-

wody (głównie biegi dystansowe).

Podaję powyższe do wiadomości naszymi, że troska o racjonalny rozwój i wychowanie fizyczne narodu — sprowadzi spory zastęp ludzi chętnych, który stworzą podwaliny dla tego zdrowego i miłego sportu na terenie województw wschodnich.

Teatr Miejski

Dziś popularne przedstawienie po cenach niższych „Dzień Zaduszy” tragedja w 3 aktach Hermans Heermannsa.

Zapowiedziana na jutro premiera świetnej krotkowiłi W. Rapackiego „Ja tu rządę” urozmaicona aktualną piosenką w wykonaniu p. Pillati i popisami baletowymi pp. Cybowskiej i Wołłejki, obudziła w tutejszych sferach teatralnych zainteresowanie duże. Reżyserja K. Wyrwicza-Wichrowskiego nie oszczędza najlepszych pomysłów dla tej krotkowiłi by całość wypadła jaknajpomyślniej. Główne role spoczywają w rękach pp. Orlikówny, Pillati, Kubińskiego, Wyrwicza-Wichrowskiego, Dąbrowskiego, Purzyckiego i inn.

Teatr Żołnierski

„Piosenki żołnierskie” w układzie scenicznym A. Kowalskiego.

Nowa premiera świetnie się zapowiada. Codziennie od godziny 6 ej do 12-ej w nocy, odbywają się pod kierownictwem A. Dolińskiego, próby zespołu, złożonego z 50-ciu osób oraz orkiestry symfonicznej, nowo zorganizowanej przez 76 pp.

Widowisko to będzie odzwierciedleniem wszystkich przejawów życia żołnierskiego w czasie wojny i pokoju w formie obrazów scenicznych, na tle odpowiednio dobranych i opracowanych pieśni.

Na całość widowiska złoży się 14-cie obrazów ze śpiewami i tańcami, ujętych w trzy cykle: 1) „Bohaterowie”, 2) „Pokój”, 3) „Wojna”.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z powincji o wpłacenie prenumeraty za m. listopad i zaległych.

Premjera w sobotę 14-go b. m. Zainteresowanie w mieście niebywale. Bilety w cenie od 75 groszy do 3 zł. są już do nabycia w „Ognisku”. Wstęp wszystkim dozwolony.

Święto pułkowe

W dniu jutrzejszym 81 (Grodzieński) p. p. obchodzi doroczne święto pułkowe według następującego programu.

Dziś 11 b. m. o godz. 19 caprzyszak odegrany w mieście przez orkiestrę pułku.

Dnia 12. XI. 25 r. o godz. 10.30 uroczysta msza święta, z okolicznościowym kazaniem w kościele garnizonowym. Po nabożeństwie defilada.

Godz. 14 żołnierski obiad w kucharach przy dowództwie pułku (kaszary Kościuszkowskie).

Po obiedzie, na placu przed kaszarami, rozdanie nagród sportowych oficerom i szeregowym, uzyskanych w zawodach korpusu i dywizji.

Godz. 19 w Domu Żołnierza przedstawienie amatorskie zespołu 81 p.p., poprzedzone słowem wstępnym przez kpt. Błotnickiego, a następnie tańcowa zabawa żołnierska na które zaprasza wszystkich oficerów, którzy kiedykolwiek w pułku służyli, jak również oficerów rezerwy swego pułku.

Święto w państwowym gimnazjum męskim

Dnia 13 b. m. (w piątek) państwowe gimnazjum męskie obchodzi uroczystość św. Stanisława Kostki, patrona polskiej młodzieży męskiej a zarazem patrona kapłoty gimnazjalnej. Uroczyste nabożeństwo szkolne odbędzie się w Oratorium

przy gimnazjum o godz. 9.

Tegoż dnia przed nabożeństwem szkolnym odbędzie się poświęcenie sztandaru sodalicyjskiego i wpis sodalicyjne.

O godz. 5 w teatrze miejskim odbędzie się akademja o następującym programie: 1) referat, 2) wbitanie gwoździ do sztandaru, 3) śpiew, 4) muzyka, 5) deklamacja.

Bilety do nabycia w dzień akademji w teatrze miejskim od g. 1.

Prośba

Osoby które dotąd nie przyniosły należności za bilety na odczyt prof. Janowskiego proszone są o ucylenie tego jak najprędzej, gdyż niezłęd nie jest zakończenie rachunków.

Popis gimnastyczny

W niedzielę dn. 15-go b. m. o godz. 5 ppoł. w teatrze miejskim odbędzie się popis gimnastyczny Klubu Sportowego „Gimn. Państw. Męsk. im. Adama Mickiewicza.

Zmiana terminu

Zapowiedziany na dzień jutrzejszy odczyt pułk. Szt. Gen. Dzierżykraj-Stokalskiego w T-wa W. W. zostaje odłożony na dzień 13 b. m. godz. 18. Wstęp wolny dla wszystkich.

Pobicie

Krasilnik Josel, zam. w Grodnie zameldował policji o pobiciu go przez Ilkę Mabowicza i Abrama Goltuba zam. w Grodnie.

Przywłaszczenie

Marja Huszler z Sokółki przywłaszczyła palto należące do Marji Kot zam. w Grodnie.

Z Teatru Żołnierskiego „Wieczór Słowackiego”

Przed kilkoma dniami Teatr Żołnierski przy przepelnionej sali dał „Wieczór Słowackiego” na krzyżę szkoły Nazarczanek. Publiczność z uwagą i zainteresowaniem wysłuchała artystycznych fragmentów z „Balladyny”, „Marji Stuart” i „Lilli Venedy”.

Kilknastość zaś dni wstecz teatr po sprzedaży 9-tu biletów zmuszony był odwołać premierę tych utworów.

Gdzie tkwi przyczyna podobnego faktu?

Czyżby w braku zaufania publiczności do artystycznego wykonania przez zespół tak poważnych utworów?

Oczywiście nie, a najlepszy dowód, że Komitet rodzicielski szkoły zgodził się przyjąć tę sztukę na korzyść popieranej przez się instytucji, będąc pewnym szybkiego rozsprzedania biletów.

Najprawdopodobniej główną przyczyną w tym wypadku jest brak w społeczeństwie żądzy poznania czegoś pięknego, wielkiego — czegoś, co przekracza zwykłą miarę tego, co jako alfę i omegę stawia gust publiczności w swych artystycznych żądaniach — gwarancji zabawienia się.

Jedynie jakiś cel społeczny na jaki gwałtem wciskają bilety, skłania i zmusza ludzi do zdecydowania się na ujrzenie czegoś o szerszym rozmachu, piękniejszego i większego, czegoś ponad zwykłą przeciętność.

Należy jednak oddać sprawiedliwość, że ci skarotowani na bilety najczęściej nie żalują swojej omyłnej odwagi pojęcia do teatru na coś poważniejszego.

To właśnie miało miejsce na „Wieczorze Słowackiego” gdzie publiczność czuła się zadowolona w zupełności.

Prawdopodobnie jednak największe zadowolenie wywołał fragment z „Balladyny”, w czasie którego dzięki Grabcowi w interpretacji por. Kowalskiego sala rozbrzmiewała śmiechem a więc bawiła się.

Czyż mamy poddawać poszczególnemu rozbirowi grę artystów?

Czyż należy przez siłą krytyki, a może surowej w dodatku, przeświadczać siły amatorskiego zespołu porównującego się na odwrócenie podobnych utworów.

Oczywiście nie! Gdybyśmy tu powiedzieli tylko, że zespół wykonaniem nie wprowadził niemiłych zgrzytów i dysonansów, to mierząc w tym wypadku siły Zespołu na zamiar podnieśliśmy wielkie zasługi wykonawców i reżyserji.

Jeżeli w dodatku powiemy, że niektóre postacie, jak Goplana („Balladyna”) w pełnej finezji i czaru interpretacji p. Michalskiej, Grabca („Balladyna”), wystudjowany przez por. Kowalskiego, oraz błazen („Marja Stuart”) w wykonaniu p. Dolińskiego, były doskonale, to wszelkie minusy, jakie miały miejsce dzięki wykonaniu niektórych ról, znutralizowane poprawną grą pozostałych licznych członków zespołu, nie wpłynęły na artystyczną całość, która, przynajmniej, była godna ze wszelkich miar widzenia.

Zarzut można by zrobić jedynie z powodu niezupełnie szczęśliwego obsadzenia niektórych ról, jak np. Marji Stuart, wykonawczyni której ulestety, nie nadaje się do odtwa-

rzania tego rodzaju postaci — w przeciwieństwie np. do roli Kirhora, w której p. Kuzmicki zupełnie dobrze nadawał się ze swoim lekkim patosem i skłonnościami do deklamatorskości.

Bez względu na najlepiej wypadł fragment z „Lilli Venedy”, który, dzięki efektom muzycznym w wykonaniu p. Anali oraz świetnym, na tle artystycznych dekoracji ujętym w całość dobotowych kostiumów i pomysłowej reżyserji dał istotną pełnię efektu.

Jedną dość katagoryczną uwagę, Dykcja silnie szwankuje. Jeżeli w sztukach przeciętnych gdzie chodzi o całość, wadę tę można darować, to w utworach poetyckich, w dodatku takiej miaty jak Słowackiego, brak odpowiedniej dykcji, jest dużym grzechem.

Jaka „korzyść i jakie zadowolenie wynosi przeciętny widz z Wieczoru Słowackiego” — jeżeli nie dosłyszysz tych pereł poezji, dzięki niedostatecznej dykcji u niektórych wykonawców a właściwie wykonawczyń.

Dzięki nabytym kostiumom i reżyzytom, które są w doskonałym stanie i czynią należy, wysocce artystyczny efekt, Teatr Żołnierski może się dziś pokusić o wystawienie sztuk bez ograniczania się do poprzedniej ciasnej „grobli”.

Jednak radzimy ze względów kasowych i może o problematycznych natury moralnej, trzymać się wytworzonego sobie swobodny repertuar, sztuk barwnych, ruchliwych, ensemblowych — sztuk, w których jednostki nie dźwigają ciężaru odpowiedzialności za efekt całości, gdzie można zastosować zasadę: jeden za wszystkich, wszyscy za jednego.

Wiemy już na co stać i co może dokonać Teatr Żołnierski. Wiemy, że może sobie pozwolić na dość szerokie rozwinięcie skrzydeł, jednak, niech tego nie czyni, niech trzyma się w pewnych zakreślonych ramach artystycznej pracy, a co najważniejsze, niech przez wszechpianie artystycznej kultury o wysokim pojęciu nie usiłuje kształcić społeczeństwa, to bowiem jest zbyt kosztowną zabawką, jak na kieszeń skromnej w zapasy gotówkowe instytucji i to już niech zostawi zasobnej kasie Teatru Miejskiego.

Mniej będzie zawodów, mniej rozczarowań, nie będzie upadku ducha a tem samem nie będzie opadu skrzydeł, co ujemnie odbija się na całości losów artystycznej instytucji.

Nowe książki

Nakładem księgarni Gebethnera i Wolfa wyszły następujące dzieła:

Znany publicysta Janusz Makarczyk skreślił szkice z podróży p. t. „Przez Palestynę i Syję”, w których poświęca uwagę głównie Palestynie, jako żydowskiemu „domowi narodowemu”. Prowadzi on czytelnika do Jaffy do Tel-Awiewu, nowego miasta żydowskiego, do Jeruzolimy, do starych i nowych kolonii palestyńskich, do „kwuc”, czyli komun rolnych i do gospodarstw indywidualnych; jasno, zwięźle i obiektywnie charakteryzując znamiona nowego świata żydowskiego. Rzecz pisana barwnie i żywo; rzuca ciekawe światło na całokształt zagadnienia arabsko-żydowskiego w związku z polityką kolonialną Anglii.

— Jedno z arcydzieł literatury powieściowej, „Emancypantki” Bo-

lesława Prusa (Aleksandra Głowackiego) ukazało się w nowym, czwartym wydaniu, nakładem Gebethnera i Wolfa („Pisma” Bolesława Prusa, tom VII X).

Tomy XIX i XX „Pism” Władysława St. Reymonta, wydane jednocześnie przez Gebethnera i Wolfa, pp. t. „W głębiach” i „Na krzyżach” zawierają kilkanaście utworów nowelowych znakomitego pisarza; przyoznaczone pp. t. „Na krzyżach” wychodzą w wydaniu drugim, powiększonym. Wydane dotychczas dwudziścia tomów obejmują całość dotychczasowego dorobku literackiego autora.

Sosnowe belki różnej grubości i ściany 4-celowe są do sprzedania w folw. Penionu w 3-ch kilom. od Grodno. — 1—1

Fortepian krótki palisandrowy do sprzedania Zielona 6 — 1—1

Korepetycji języków

fancy, francuskiego i niemieckiego w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych u ucznia Krakiewicza Puszczyńska 28

Francuskiego języka

udziela wykwalifikowana nauczycielka, która studiowała język francuski w Paryżu. Wiadomość ul. Pocztowa 1 Szuszan 41 x.

Wyciąg

ze spostrzeżeń wojsk. stacji meteorologicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T.° najwyż. za dobę ubiegłą	T.° najniż. za dobę ubiegłą	Stan pogody za dobę ubiegłą
Grodno	g. 18	742,2	4	—	—	Półpochmurno;
	g. 21					
	g. 7 dn. 11. XI.	747,8	6	—	—	Dzisiaj rano pogodnie
Wilno	g. 18	743,7	8	—	—	pochmurno
	g. 21					
	g. 7 dn. 11. XI.	748,4	4	—	—	drobny deszcz z przerwami
Białystok	g. 18	740,2	8	—	—	Deszcz około południa
	g. 21					
	g. 7 dn. 11. XI.	744,2	1	—	—	Dość pogodnie
	g. 7 dn. 11. XI.	748,8	1	+ 7,0	- 1,0	

Ciśnienie podane jest rzeczywiste — bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

ZAKŁAD FREBLOWSKI

Heleny MEJERSONOWEJ

przy ul. Napoleońskiej, 14
czynny od g. 9-ej rano do 2-ej pp.

Zapisy w godz. od 11-ej do 1-ej pp.

Po obiedzie zapisy od 4-ej do 5-ej pp. w mieszkaniu prywatnym przy ul. Listowskiego 34.

ZAKŁADY GRAFICZNE

I PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelni.

Składajcie ofiary na KUCHNIĘ DOBROCZYNNOSCI